

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γ. Ν. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Μακεδονική δυναστεία στο Βυζάντιο, λόγω των επιτυχημένων αυτοκρατόρων, έφερε:

- **σταθερότητα στην πληθυσμιακή ανάπτυξη του Κράτους**
- **Οικονομική ανάπτυξη**
  - α) Περισσότερο στην αστική οικονομία**
  - β) Λιγότερο στην αγροτική**

Οικονομία και Κοινωνία της Υπαίθρου (1)

- Κατά τις Αραβικές και Σλαβικές επιδρομές του 7^{ου} αι αφανίστηκαν οι γαιοκτήμονες – αριστοκράτες.
- Τον 8^ο προς 9^ο αιώνα, διαμορφώνονται δύο είδη αριστοκρατίας:
  - α) Η αστική αριστοκρατία των αξιωμάτων
  - β) Η επαρχιακή αριστοκρατία της γης

Οι δύο ομάδες συγχωνεύθηκαν με την πάροδο των ετών λόγω επιγαμιών σε μία νέα τάξη, τους **Δυνατούς**

Οικονομία και Κοινωνία της Υπαίθρου (2)

- Τα μεγάλα κτήματα των «δυνατών» δεν ήταν ενιαία, αλλά κατακερματισμένα σε **χωρία** ή **προάστεια**.
- Τα καλλιεργούσαν είτε ελεύθεροι ενοικιαστές είτε **πάροικοι**
- Οι Δυνατοί ζούσαν από αυτοκρατορικά βοηθήματα και από τα έσοδα των κτημάτων τους.
- Δεν επένδυαν στη βελτίωση των τρόπων καλλιέργειας με αποτέλεσμα η αγροτική παραγωγή στο Βυζάντιο να είναι ευάλωτη σε κρίσεις.

Ψηφιδωτό δαπέδου από το Ιερόν Παλάτιον της Κωνσταντινούπολης

Ψηφιδωτό δαπέδου από το Ιερόν Παλάτιον της Κωνσταντινούπολης

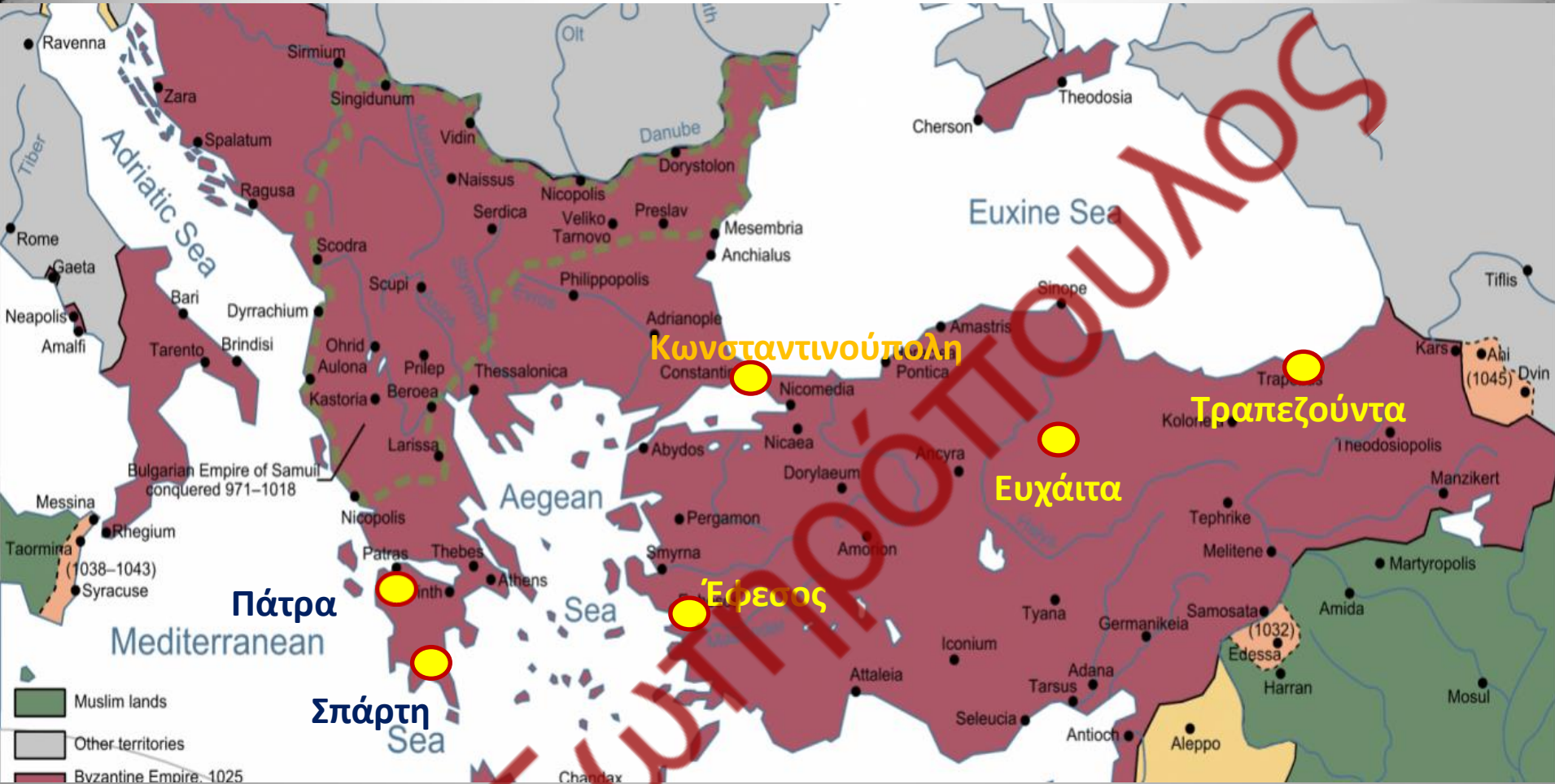

Οικονομία και Κοινωνία των Πόλεων (1)

ΠΟΛΕΙΣ

- Παλιές πόλεις ανοικοδομήθηκαν (Πάτρα, Σπάρτη)
- Ιδρύθηκαν νέες.
- Κάστρα στις Ανατολικές περιοχές εξελίχθηκαν σε **αστυκώμες** ή **αγροτοπόλεις** (πόλεις με ημιαγροτικό χαρακτήρα)
- Μεγάλα εμπορικά κέντρα: **Έφεσος, Τραπεζούντα, Ευχάιτα**
- Σημαντικό οικονομικό γεγονός, ήταν οι εμποροπανηγύρεις

Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία Κατά την περίοδο της Μακεδονικής Δυναστείας

Οικονομία και Κοινωνία των Πόλεων (2)

- Η λειτουργία της αστικής οικονομίας περιγράφεται στο Επαρχικό Βιβλίο
- Οι έμποροι και οι βιοτέχνες ήταν οργανωμένοι σε «συστήματα» (σωματεία)
- Ο όγκος της παραγωγής και οι τιμές των αγαθών ήταν προκαθορισμένες

ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ → Τρόφιμα, μπαχαρικά και είδη πολυτελείας

Οικονομία και Κοινωνία των Πόλεων (3)

ΕΜΠΟΡΙΟ:

- Με Ρώσους, Βούλγαρους, Ιταλικές Πόλεις (Βενετία) και Άραβες
- Βυζαντινοί έμποροι ταξίδευαν στις Αραβικές περιοχές ή Άραβες έρχονταν στο Βυζάντιο
- Αγαθά που έφερναν από τους Άραβες ήταν τα μπαχαρικά, αρώματα και βαφικές ύλες
- Πύλη του εμπορίου με την Ανατολή ήταν η Τραπεζούντα.

Οικονομία και Κοινωνία των Πόλεων (4)

Η αστική οικονομική ανάπτυξη δημιούργησε τη μεσαία τάξη των επιχειρηματιών, που αποτελούνταν από:

- εμπόρους
- Βιοτέχνες
- Ιδιοκτήτες πλοίων
- Τραπεζίτες

- Η τάξη αυτή υποκινούσε συχνά λαϊκά κινήματα

Το συγκεκριμένο μάθημα βρίσκεται
στις σελ. 48-49 του σχολικού βιβλίου

Δανειστήκαμε το οπτικό υλικό από:

- Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο του κ. Σωτηρόπουλου
- pronews.gr
- Wikipedia
- gr.pinterest.com/pin/116671446573764817